

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Doktor Henri-Martin

Arne, Ture J.

Fornvännen 31, 359-560

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1936_359

Ingår i: samla.raa.se

SMÄRRE MEDDELANDEN

DOKTOR HENRI-MARTIN †

Den 9 juni 1936 avled i Le Peyrat, dép. Charente, Frankrike, den bekante arkeologen och antropologen dr L. H. Henri-Martin i en ålder av 72 år. Hans namn är för alltid fäst vid den rika stenåldersboplatsen La Quina vid Le Peyrat, som han förvärvade och undersökte under loppet av ett 30-tal år. Boplatsen härrör till sin väsentliga del från moustérientiden, alltså den paleolitiska tidens mellersta del, och Henri-Martin hade turen och skickligheten att här framgräva rester av tre skelett av neandertaltyp. Utbildad först till zoolog och sedan till läkare, hade Henri-Martin utomordentliga förutsättningar att behandla det omfattande benmaterialet från La Quina. Hans antropologiska och osteologiska arbeten äro också mönstergilla genom sin skarpsyn, grundlighet och lärdom. Till Henri-Martins största vetenskapliga framgångar hörde vidare upptäckten av ett antal djurskulpturer, uthuggna i kalkstenen på solutréenboplatsen vid Le Roc-en-Charente.

Vid Le Peyrat hade Henri-Martin upprättat ett laboratorium för studiet av sina ben- och flintfynd och dit samlat omfattande jämförelsematerial av recenta djurskelett m. m. Här mottog han gästvänligt främlingar från många länder, och åtskilliga svenskar, bland dem författaren av denna korta nekrolog, ha haft förmånen att åtnjuta hans undervisning och deltaga i hans grävningar. Frikostigt delade Henri-Martin med sig av de rika fynden, och

ehuru den väsentliga delen av hans samlingar redan under hans livstid skänktes till det franska nationalmuseet i St. Germain, kunna även andra museer, däribland Statens Historiska Museum i Stockholm, uppvisa vackra provkollektioner från La Quina och Le Roc.

Henri-Martin tillhörde en släkt av berömda lärde. Hans farfar, den framstående historikern med samma namn, var en tid minister, hans far var läkare och naturvetenskapsman och i hans sällskap företog han i sin ungdom vidsträckta resor i Kaukasus och Sydryssland. Vid flera tillfällen ut-

Dr Henri-Martins gård i Le Peyrat.

märkte sig Henri-Martin genom sitt mod, sin duglighet och sin människokärlek. Han deltog i Röda Korsets räddningsexpedition till Messina vid den stora jordbävningen 1908 och under världskriget, i vilket han frivilligt deltog som läkare, sårades han flera gånger, då han sökte hjälpa andra. Under belägringen av Verdun hade han att utföra bortåt ett par tusen obduktioner, och han grundade härvid ett speciellt anatomiskt museum i Val-de-Grace, av stort värde för de medicinska studerande, som vilja studera skottskador.

För ett 10-tal år sedan besökte dr Henri-Martin även Stockholm och höll här ett par mycket uppskattade föredrag. Hans svenska vänner skola alltså minnas hans temperamentsfulla, öppna, liberala personlighet och hans samtal, fulla av intressanta upplevelser och kryddade med små inslag av gauloiserie och argot.

Dr Henri-Martin var en av grundläggarna av Société Préhistorique française (1904) och tidtals dess ordförande. Vid sin död var han även direktör vid L'école des Hautes Études.

T. J. Arne.